

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K. Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A disszidensek hadüzenése.

Debrecen, febr. 21.

(H. S.) A disszidensek újra hadat üzentek a koalizált pártoknak. Hadat üzentek pedig azért mert a koalíció revidálni akarja a házszabályokat és a revízióról szóló törvényjavaslatot ma vagy holnap már elő is terjeszti a parlamentnek.

Minden világosan láó ember, aki figyelemmel kísérte a legutóbbi idők parlamenti eseményeit, tisztában van a házszabályrevízió szükségességével. Tisztában van azzal, hogy házszabálymódosítás nélkül a magyar képviselőház a mai körülmények közt semmi féle munkát nem képes végezni, mert ellenségeink mesterségesen megbénítják erejét, hogy a hosszas bénítással halálba kergessék és a holttest felett, — hiénák módjára — újra tort ühessenek.

Nemzetárulás volna ezt gyáván és tehetetlenül tünni éppen most, mikor a képviselőházra a legnagyobb feladatok, korszakos alkotások várnak, melyeknek megoldása egyet jelent a nemzet boldogulásának elősegítésével, amit az egész ország egy szívvel-lélekkel óhajt.

A nemzeti akarat érvényre jutásának pedig nem szabad akadályának lennie. Ez az egyetlen erő, melynek mindennel és mindenkivel

szemben diadalmaskodnia kell, éppen úgy, mint ahogy a nagy minden-ségben diadalmaskodik az az isteni erő, melyet a természet rendjének nevezünk.

A magyar nemzet akarata pedig ma egy a parlament akaratával, mert hisz abból az akaratból fakadt a parlament élete, az adta meg neki a megbízást, a parancsot azoknak a feladatoknak teljesítésére, melyeket egyesült legnagyobb pártjai, a koalíció, programjukban maguk elé kitűztek.

Ennek az akaratnak zavartalan érvényesítését biztosítani kell. Biztosítani pedig csak az által lehet, ha a képviselőház tárgyalásainak anarkiáját megszüntetik. E célból akarja a koalíció a házszabályrevíziót, amelyet a nemzet a legnagyobb megnyugvással fogad, mert a parlamentarizmust csak így látja biztosítva.

És most, mindezeket tudva, riadófüvásra kezdenek a disszidensek és hadat üzennek a revíziónak és a kormánynak.

A hadüzenést értjük, csupán azt nem értjük, miért bizakodnak a disszidensek a nemzet támogatásában, holott a nemzet ma nyugodt, a körülményekhez képest megelégedett és a legszebb reményekkel eltelve néz a kormány és a parlament működése elé, amitől évtizedes mulasztások pótlásait várja azzal a

biztos reménnyel, melyre őt a kormány eddigi működése feljogosította. Nem értjük azt sem, hogy miért vonatkoznak a disszidensek a nemzet érdekeinek megvédésére kérelmelhetetlen harcuk megindításában és az obstrukció hirdetésében, holott a nemzet már munkát akar, munkát vár a parlamenttől.

A disszidensek a vidéken is meg akarják huzni a vészharangokat.

Előre biztosíthatjuk a disszidenseket, hogy a vidék levegője ma nem alkalmas arra, hogy a vészharangok hangját végig rezegtesse az országon. Tökéletes nyugalom van a vidéken, amely most éppen Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter nagyszerű perspektívát nyitó ipari és kereskedelmi politikai programja hatása alatt áll és jelenleg minden óhajta abban összpontosul, hogy bárha minél gyorsabban és minél zavartalanabban hozzá kezdhetne a kormány e program megvalósításához, mert látja a nemzet, hogy a kormány és a koalíció rávezette őt arra az utra, mely Magyarország gazdasági önállósága felé vezet.

Ez elé az ut elé akarnak most újabb gátat emelni a disszidensek, akik e munkáikkal, akár tudva, akár tudtok nélkül, óriási szolgálatot tesznek a nemzetiségieknek és a horvátoknak. A disszidensek e tö-

Zilahy Gyula életrajza.*

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Ezen emléklapok legelső oldalán Ábrányi Emil a kiváló költő néhány sorban olyan bírálatot nyújt Zilahy Gyula művészi értékességéről, amelynél találobbat, igazabbat senki sem írhat róla. Az én szívemnek iránta érzett nagy szeretete, művészetéért való rajongásom hívebben nem jellemezhetik azt az Istentől megáldott nagy művészi tehetséget, mint ez az elsőrangú magyar esztétikus.

A szürke krónikás szerepére vállalkozhatom tehát csupán s a rendelkezésemre álló adatok alapján rövid di héjban foglalom össze itt életrajzát.

Zilahy Gyula született... Hogy mikor? Megérdeztem tőle s azzal válaszolt: Akkor születtem, mikor először leptem a színpadra... Minek keressük ezek után az évszámokat. Elég legyen annyit feljegyezni, hogy mint fiatal gyerek akit szülei Zilahó Budapestre küldtek fel a felsőbb kereskedelmi iskolába, egy szép napon megszökött hazulról Pomázra, ahol a Socs Mihály és

* A Zilahy Gyula ma kezdődő 25-éves jubileuma alkalmával megjelent emléklapból.

Kovács Gyula (nem az ismert nagy tragikus) vezetése alatt álló színtársulat játszott egy faszínen. Zilahy könyörgött Socsnak, hogy léptesse őt fel Rákosi Jenő Rip csos Pista dolmányos című népszínműjében, a címszerepben. Az igazgató nagyot nevetett, hogy a fiatal diák vezetés szerep eljátszásával akarja kezdeni pályafutását, de megvesztegette a lelkét ez a határtalan nagy önbizalom, a fiatal gyermekifjú lebilincselő modora s a kívánt szerepben felleptei Zilahy Gyulát, aki két nap alatt tanulta be a szerepet s nagy tetszés mellett játszotta el.

A siker révén szerződött is Zilahy Gyulát Socs, akinek társulatával járta be Ujpestet, Gödöllőt. Néhány hónap múlva azonban az esztergomi színigazgató, Volgyi György, aki valahol látta Zilahy Gyulát, elcsalta a fiatal művészt társulatához s Esztergomban úgy, mint Nyírán vele aratta legnagyobb pénztári sikereit.

A most is Debreczenben lakó Temesvári vasúti hivatalnokot, akkoriban ismert színigazgatót szintén szerződötési célokból tett korutjában elragadta Zilahy Gyula bombázó nagy művészete s elszerződött Szabadkára.

Ekkor már valóságos versenyzetek a színigazgatók Zilahy Gyuláért s rövid idő múlva Aradi Gerő igyekezett megnyerni Zi-

lahy elsőrangú művészekből álló társulata számára Szegedre. Sőt megtörtént az az — abban az időben még egyáltalán szóban nem levő eset, hogy Szegeden kívül, — mikor ugyanis ott énekes előadások voltak műsorban Zilahy átjárt vendégszerepelni Szabadkára.

Zilahy Gyula művészi hírneve rohamosan emelkedett s két év múlva már a kolozsvári nemzeti színház színpadán játszik. Itt öt évig működött, amikor is 1885-ben Aradi Gerő debreceni színigazgató az akkori időkhöz mérten fenyves gazsi mellett szerződött.

Debreczenben legelőször a Figaró házas-ságában lépett fel s egy csapásra meghódította a közönséget.

Három évig volt a debreceni közönségnek igazán a szó teljes értelmében dédelgetett kedvence. Egyszer megtörtént, hogy jutalomjátékot, az itteni közönség határozott és általános kívánságára meg kellett másnap ismételtetni.

Debreczenből Krecsányi Ignác szerződött s így játszott először a budai színházban 1889-ben, ahol a fővárosi kritika valóságos hozsannával fogadta. Még az évben Paulay Ede szerződött az ország legelső színházához, a Nemzeti Színházhoz, ahol

rekvésükkel már csak ezen okból is a nemzet legélesebb ellenszenvét keltik fel maguk ellen, akik e had-üzenésükkel, obstrukcióikkal a nemzet ellenségeinek bűnös törekvéseit támogatják.

A disszidensek országszerte tervezett akciója a nemzetet a legteljesebb mértékben hidegen hagyja, mert az ők harci riadóit a farkast kiáltó pástorfiu hangjának tanulta eddig megismerni az ország. A disszidensek a kormány majd minden alkotásának, törvényjavaslatának bemutatásánál farkast kiáltottak, mire az ország figyelme, részt sejtve összefutott, de mindannyiszor kitünt, hogy amint a farkas csak a pástorfiu képzeletében volt meg, úgy a veszedelem is csak a disszidensek fantáziájában termett. A disszidensek mostani farkas kiáltása is viszhang nélkül vész el az országban.

Politikai hírek.

A kormány és a házbéruzsora. Fővárosi tudósítónk jelenti: A házbéruzsora ügyében messzeható akciókat tervez a kormány. Az akció bevezető része lesz az az ankét, amelyet Wekerle Sándor dr. miniszterelnök hív össze az élelmiszeruzsora tárgyában. Az ankét március 3-án kezdődik. Addigra a miniszterelnök beszerzi a hivatalos adatokat, amelyek alapján az egető kérdés teljes megvilágításban kerül az ankéten résztvevők elé. E hírünkkel kapcsolatosan megemlítjük, hogy egy hazai pénzintézetben kívül egy nagy külföldi bankintézet is tett ajánlatot a fővárosnál házak építésére.

A horvát bán Budapesten. Fővárosi tudósítónk jelenti: Rauch báró horvát bán ma reggel Budapestre érkezett. A bán jelentést tesz Wekerle Sándor miniszterelnöknek a tárgyalni fog Darányi Ignác földművelésügyi miniszterrel, némely Horvátországot érdeklő közgazdasági ügyben.

Az ellenzék szervezkedése. Fővárosi tudósítónk jelenti: A disszidensek vasárnap kezdik meg az ellenzék országos szervezését. Első állomásuk Hódmezővásárhely, ahova vasárnap Lengyel Zoltán, Thoroczkay Viktor báró és Molnár Jenő utaznak.

Várady Antal a Tör című darabjának Lenci színpadon mutatkozott be óriási sikerrel. Valóságos művészi esemény számba ment első fellépése. A király házasságát Kiskopjajja és Cifra nyomoruság Madi Simije után csak fokozódott a tüneményes hatás.

Ezután élvezte a legzajosabb sikereket hosszú látogatásának dícsőségét. Zsűl lett az egész Budapest számára.

Mikor egyszer Bécsben vendégszerepelt a Burg-színházban, mint Polilla, a Közönyt-közönyt vigjátékban, a legnagyobb német színész, Levinzky, a színház főrendezője, valóságos csatáit állapotban rohant fel hozzá a színpadra. Ölelte, csókolta, másnap pedig hosszú táncot írt egyik előkelő lapba a Zilahy kiváló művészetéről. Második fellépésekor a Burg-színház elsőrangú személyzele babérokoszorúval lepté meg az általuk is nagyrabecsült magyar színészt.

Budapesten nagy ünneplések közt fogadták a Bécsből visszatérő művészt, aki a Nemzeti Színház akkori művész-zemélyzetének egyhangú határozatából kifolyólag elnyerte 1890-ben művészi tehetségéért és szolgálmaért a Farkas-Barkó fele ösztöndíjat. 1908. év július 10-én Zilahy Gyula elvette Sirghoffer Vilma, aki az operában ez időtájt aratta legszebb sikereit.

A házzsabályrevízió tárgyalása.

Az utolsó obstrukció.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 21.

Justh Gyula elnököl az ülésen. Napirenden a házzsabályrevízió van.

Farkasházy Zsigmond a házzsabályokhoz szólva garanciát kér arra, hogy a képviselők benyújtott indítványait tárgyalják.

Elnök: Garanciát arra nézve, amjt a képviselő ur kér, nem vállalhatok. Csapán arra, hogy javaslatával foglalkozni fogunk.

Molnár Jenő a házzsabályokhoz szólva kifogásolja, hogy tegnap a kérdés feltevéséhez nem engedett szót Lengyel Zoltánnak. Ha így folytatjuk, felesleges az egész házzsabályrevízió.

Az elnök kijelenti, hogy törvényesen járt el.

Bozóky Árpád szintén a házzsabályokhoz szól. Tegnap helytelenül alkalmazták a házzsabályt.

Elnök: A Ház határozatát nem szabad kritizálni.

— Melyik határozatot? — kérdezik.

— Nem is beszélt határozatról.

Bozóky Árpád a házzsabály másrészét magyarázza. A kormány tegnap illojálisan járt el a bizottságokkal szemben is. — A maga törvényjavaslato felől is megkérdezi az elnököt.

Elnök: Ki következik?

— Erre nem is felel? — kérdik.

Elnök: Én már elmondottam álláspon-tomat. A felnttek kioktatásával azonban nem foglalkozhatom. (Zajos helyeslés)

Az obstrukció árnyeka.

Lengyel Zoltán: Ha valaki átaludott volna három esztendő, nem tudná megérteni ezt a mai helyzetet. A miniszteri székeken Kossuth és Andrássy ülnek, de napirenden a házzsabályrevízió van. Soha ily törpe ellenzéke kormánynak nem volt és soha ily nehezen kormány nem kormányzott. Ha igaz, amit Apponyi a klubban mondott, akkor gróf Tisza Istvánnal szemben is hazafias kötelességünk lett volna a házzsabályrevíziót megcsinálni. A horvátokkal mi történik? Ha előbb feloszlatják volna a horvát tartománygyűlést, nem obstruálták volna meg a kiegyezést sem — a miniszterelnök ur kedvére. Kérdi, mikor sikerült tizenöt-husz embernek obstrukciót csinálni. És ha sikerült, ennek a többségnek van-e oka e miatt panaszkodni? Panaszkodhatnak Tisza István. De Kossuthék nem. Ha a nemzetiségekre hivatkoznak, az bizony nagy gyengésegek

a jele. Nem ezért kell a házzsabályrevízió, hanem a választási törvény miatt. Valami igaza van a belügyminiszternek, de még inkább azoknak, akik előbb a reformot akarják látni, azután beszélnek revízióról.

Minket úgy állítanak oda, mintha mi tettük volna a magyar hadsereget, az önálló vámterületet, mi akadályoztuk meg a vezérek titkos tanácsosi címét, Lipót-rendjét. Ezek a vádak alaptalanul érnek bennünket. Ez országnak csak tessék-lássék parlamentje van. Szabad-e tehát nem létező veszedelem miatt örökös szolgaságba menni. A nemzetiségekkel mindig elbánunk, de az osztrák szolgaságtól nem tudunk megszabadulni. Kossuth Lajos minden nemzetiséggel barátságot kötött, hogy a hazát felszabadítsa. A nemzetiségi kérdés kedvéért az osztrák kérdést megfelekezni nem lehet. Kérdi, Budapesten kezdeményezték-e a házzsabályrevíziót? Bizonyos benne, hogy nem. Gróf Andrássy Gyula 1904 novemberében választóihoz intézett nyílt levelét idézi, amelyben a kisebbség jogairól beszél. Igen örül, hogy a képviselő urak tizenhatórás beszédet kívánnak...

Molnár Jenő: Rogyásig.

Lengyel Zoltán: Tisza Istvánnal százötven ellenzéki ember sokalta a tízórás ülést, most meg huszunknak tizenhatórás üléseket akarnak berendezni. Hogy fogja a magyar sajtó, amely mégis biztosított némi nyilvánosságot a parlament üléseinek, a tizenhatórás üléseket kczézteni?

— Az éjjeli ülésekben különben sincs köszönet. Én már megértem néhány éjjeli ülést a parlamentben, de akkor az emberek soha sem voltak józanok.

Apponyi, majd Justh Gyula beszédeit idézi. Apponyi, mint honmentőt tekinti az újabb november 18-át, Justh Gyula pedig annak idején kijelentette, hogy az ilyen intézkedés önmagát semmisíti meg. Hogy lesz meg itt az összhang? De miért fenyeget Apponyi és miért épen e meg?

Bródy Ernő: Tisza is téged okolt! (Derűtség)

Bizony Ákos: Ezt nem mondta Apponyi! (Derűtség.)

— Olvasd fel, olvasd fel! — kiáltják a disszidensek.

Lengyel Zoltán: Egyszer már felolvastam, elég volt. Tegnap ugyanis megjártam már az egyházi idézetekkel, nem akarom ismételni. (Derűtség.) Ezután öt perc szünetet kér.

Szünet után

Lengyel Zoltán folytatja beszédét. Megemlékezik arról, hogy az, ami ma itt történik, az osztrák politika rendszere, az osztrák politika eredménye. Az a mozgalom amely a függetlenségi pártban keletkezett a revízió ellen, szépen leszereődött és nyitva tartotta az utat a katonai ügyek osztrák szellemnek megfelelő tárgyalására is.

Egy kis incidens.

A disszidensek hirtelen észreveszik, hogy üres az előadói szék és közbekiáltanak:

— Hol az előadó?

— Miért nincs itt?

Elnök: Tessék a házzsabályokat elolvasni. — Indítványnak nincs külön előadója.

— Hát hol az indítványozó?

Elnök: Keri Nagy Györgyöt, hogy ne zavarja a szónokot.

Lengyel Zoltán: Dehogy zavar. Nekem segít. (Nagy derűtség.) Figyelmeztet arra, hogyan viselkedik mostanában a függetlenségi párt. Egy részük a kvóta ellen szavazott. De előbb gondosan megszámlálta, hogy megvan-e nélküle is a többség.

Városháza és vármegye

Katonai utóállítás. A Pavillon-laktanyában tegnap katonai utóállítás volt. Öt hadkötelest állítottak elő, akik közül három hadkötelest besoroztak. Három apa közül egyet keresetképtelenség nyilvánítottak, egyet a kórházba magfigyelésre utasítottak.

A 48-as honvédek segélyezése. A dorogi 48-as öreg honvédeknek Dorog köz-

Zilahy Gyula 1902-ben aradi színigazgató lesz, majd 1905 telén megnyitja a debreceni színházat.

A színigazgatás egyáltalán nem irigylendő és határtalan ügyes-bajos dolgai mellett is megmaradt azonban annak, aki volt egy negyedszázad éven keresztül. Itt Debrecenben egyes rövid, kérésztű utab daratok lényegtelen szerepeiben is sokat gyönyörködött az ő megvesztető művészetében a közönség, de emellett volt két hatalmas alküvése a Csöppseg c. vigjáték Ambros az Ördög címszerepében.

Jobb szerepeit, amelyeket nálánál tökéletesebben magyar színművész nem játszhatik, nehéz lenne felsorolni. Ezek közül azonban mégis minden, az igaz művészetért lelkesedő leleteknek felelhetően lesz az ő Madi Simije (Cifranomoruság), Kiskopjajja (Király házasság), Figarója, Blitzy hercege (Dolovai nabob leánya), Fodor Taszilója (Balkirálynő), Molère Macarille-je Kosnizky Kázmérja (Három testőr), Szalóky Péterje (Hímfy-dalai), Polihája (Közönyt közönyt), Carlos-a (Csók) s.b. stb.

Ezt a nagy művészt ünnepezzük most. De bármilyen lényes, zajos is ez ünneplés mégsem lehet olyan, mint amilyent az ő művészezte méltán megérdemel. Sz. Z.

ség tanácsa fejenként 20 korona havi segélyt szavazott meg. A segélyt a község az öreg konvédeknek életfogytig folyósítani fogja.

A bérkocsi szabályrendelet. A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután ülést tartott, melyen a bérkocsi szabályrendelet tervezetét tárgyalták. A tervezet, mely egyike lesz Debrecen város legmodernebb, legprecízebb szabályrendeleteinek, dr. Fejér Ferenc kitűnő munkája. A jog- és pénzügybizottság sorra vette a tervezet pontjait, melyeket itt-ott csekélyebb módosítással sorra elfogadott. A szabályrendelet tárgyalását a bizottság ma délután folytatja. Az ülésen jelen voltak Király Gyula tanácsnok elnöke alatt Simonffy Imre kir. tanácsos ny. polgármester, Sinka Sándor, Juhász Ignác, Fejér Ferenc dr., Rickl Antal, Márton Imre, Aczél Géza főmérnök, Magoss György dr. főügyész, Bacsó Dezső dr., Végh Gyula főkapitány, Csanak János, Vargha Károly tb. tanácsnok.

Az építkezési szabályrendelet. Az építkezési szabályrendeletet, melyben a város jövődjének fejlesztése van letéve, már egészen elkészítette Aczél Géza főmérnök s a tanács elé beterjesztette. A szabályrendeletet a tanács, mielőtt a közgyűlés elé terjesztené, kiadja a város szakközvettségének.

A nánási vasut részvénytársasága február 24-én délelőtt 9 órakor igazgatósági ülést tart a debreceni városház tanácsstermében.

A muzeum gyarapodása.

Kik ajándékoztak.

— február 22.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen szabad kir. város muzeuma az elmúlt hetekben is öröndetes módon gyarapodott. Az igazgatóság pénzen is több régiséget, néprajzi tárgyat és nélkülözhetetlen szakkönyvet szerzett. De nem apadt ki a muzeum növekedésének eddig legbővebb forrása: a közönség ajándékozási kedve sem. I. Könyveket, nyomtatványokat, kéziratokat ajándékoztak: Budaházy Miklós, Bódogh Gyula, Blattner Gyula, özv. Gróf Sándorné donációs levél egykoru másolatát, özv. Gyurányi Alajosné dr. Wessprémy István híres debreceni orvos több munkáját, Iparművészeti Muzeum, Komlóssy Miklós 35 db. debreceni vonatkozású kéziratot és nyomtatványt, Lehótzky Tivadar (Munkács), Oláh Károly, Örmény Muzeum (Szamosújvár), Pécsi muzeum, Solhész Ferenc, régi debreceni írók könyveit, tiszafüredi muzeum, Városi könyvnyomda saját termékeiből 44 darabot, vásárbírószék egész régi irattárát. Ők letétül adott ismét becsényi Széll Farkas kéziratokat és a muzeumra heraldikai szempontból igen érdekes, ritka formájú cimerez nemes levelet, melyet 1579-ben a tordai Zoltay család kapott Rudolf királytól. E nemesi cimere a millenáris kiállításán szaktudósok figyelmét is magára vonta.

II. Régiségeket ajándékoztak: Bánó Lehel honvédbuzsárfőhadnagy azték istenszobrokat agyagból, Bódogh Gyula régi zárat, Kónya László régi toronyóra mutató szerkezetét, Ötvös János céhkorszakbeli remekbe készült kocsirud véget, id. Szombathy István a debreceni magyar ács céh ládáját és régi irattárát, Puchlin Mihály postai zsák vágókést a delizsánszok korából, Varga Antal balmazújvárosi ref. tanító bronzkori kést, több rendbeli pecsételést s egyéb régiségeket.

Pénzeket érmeiket ajándékoztak: Csanak István 2 római bronzpénzt, Ferkó Gyula 4 darab ezüstpénzt, Löfkovits Arthur Bethlen

Gábor 1622-ben vert tallérját, Nagy Lajosné 8 darab pénzt.

Néprajzi tárgyakat ajándékoztak: Bánó Lehel mexikói festett dísztárgyakat, Dalmy Kálmán érmelléki szőlőből való régi pajtzarat fából, Erdélyi Gábor ugyanott használt szüreti nagy tálat, Nagy Lajosné himzéseket, Varga Antal (Balmazújváros) népies rézgyűrűket, Vásárbírószék szírvonyos bőrbugyellárist, Zoltay Lajosné Földesen használt kasornját.

Szép művészeti tárgyakat ajándékoztak: Blattner József Barza Dani, a híres komisszáros színnel rajzolt arcképét, Főfelügyelőség 6 Felsőze 75. születése emlékére készült plakettet bronzból. Szesztina Jenő két olajfestésű arcképet 1812-ből.

A szíves ajándékozóknak ez uton is hálás köszönetet mond a muzeum igazgatósága.

Pusztítják az akácokat.

Fatolvajok garázdálkodása.

— február 22.

(Saját tudósítónktól.) A hideg idő beálltával hirtelen óriási lett a faínség, mely természetesen a szegényebb osztályt sújtja legérzékenyebben. Ennek viszont legelső következménye az, hogy a falopások egymást érik. Temetőből, erdőből egyremásra hordják el ismeretlen tettesek a fát, anélkül, hogy a rendőrség vagy esendőrség nyomukra jutna.

E gyakran megismétlődő falopások között talán legvakmerőbb az, melyben tegnap tett feljelentést a rendőrségen Vásári András Péterfia 62. szám alatt lakó földbirtokos.

Vásári Andrásnak a sámsoni utfélen nagyobb földbirtoka van. A birtok sűrűen körül van ültetve akácfákkal, melyeknek sorait ismeretlen tettesek alaposan megriktították.

A napokban küntjárt Vásári András a tanyán, hol meglepetve ujságolták neki künt lakó cselédei, hogy az akácfákat ismeretlen tettesek a legvakmerőbb módon dézs-málják.

Ejjelelte történetek a lopások. A tettesek többen voltak, mert a fák kivágására és elszállítására egy ember teljesen képtelen.

A cselédség egyik mult éjjel lesbe állott, de akkor véletlenül nem vettek észre semmit.

Ennek dacára megtörtént, hogy mindössze egy hét alatt nem kevesebb, mint 80 darab akácfát vágta ki és hordtak el.

A káros földbirtokos feljelentése folytán a rendőrség szigorú vizsgálatot s nyomozást, indított annál is inkább mert hasonló falopások a környéken gyakran előfordulnak, ami arra következtet, hogy itt egy szervezett banda működött.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.

Irodalom.

A pápai gróf és egyéb történetek. Ez a címe Zöldi Márton legújabb novellakötetének, mely díszes kiállításban harminc elbeszélést tartalmaz. Zöldi Márton az utolsó években nemcsak itthon, de a külföldön, főleg Németországban, a legolvasottabb írók sorában áll. És méltán. A humor, melynek apadását a kritikusok oly elégikusan panaszozzák, Zöldi Márton elbeszéléseiben öserővel, üdítően bugyog. És milyen színes, tarka, eleven képet mutat a most megjelent harminc novella. A szerző szívesen idézik kedvelt helyén, az alföldi rónán, melynek érdekes alakjai, csikósok, gulyások, kanászok, biztos, erős, reális rajzban lépnek elének. Minden szavuk, tettük, gondolatuk meleg érdeklődést ébreszt az olvasóban, olyan érdeket, minőt csak művész-ember keze tud ébreszteni, ki mély intuitással, élis szemmel, az eleven embert festi. Az alföldi rónáról Zöldi Márton elvezeti az olvasót a tudós laboratóriumába, a börtön sötétjébe, a főváros nyüzsgő zajába, főuri kastélyba, a füstös káveházakba s eleven fantáziája mindenütt újabb és újabb, érdekes, izgalmas, mesét kóhol, hogy annak keretében jellemzően elébünk állítsa a társadalom fejlődő és kialakult típusait. Zöldi Márton legújabb novellakötetét jó lélekkel ajánljuk az irodalmi gyönyört, a szórakozást, az elmélyedést áhító közönségnek. A könyv Győző Andor (Budapest, Váci-körút 40. sz.) Kiadásában jelent meg. Ára 3 korona.

Husz Ábrahám és társai a debreceni törvényszék előtt.

A londoni bankógyártók.

— Harmadik nap. —

— február 22.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap folytatta a törvényszék Husz Ábrahám társainak bünpörében a tárgyalást, melyről részletes tudósításunk a következő:

Jóval 9 óra után nyitotta meg a tárgyalást dr. Toby István elnök. Legelőbb a határaitelt Husz Ábrahámnak a vizsgálat alatt tett vallomását olvasta fel. Husz Ábrahám vallomásában letagad mindent. Nem tud semmit arról, hogy 50 koronás hamis pénzeket gyártottak volna Londonban és ő nem vett részt semmiben. Petrován volt kocsis, míg 1904-ben üzletet nem nyitott. Az üzletében lefoglalt levelekre vonatkozólag is tagad mindent. Nem tudja ki irta azokat, honnan kerültek azok oda. Azt állítja, hogy az egész pénzhamisítási ügyről csak letartóztatása után a vizsgálat alatt értesült.

Husz Ábrahám vallomásának felolvasása után Fischer Lázárt hallgatták ki.

Elnök: Mit tud arról a levelekről, amiket Husznál találtak?

— En egy évig távol voltam abban az időben és mikor hazajöttem, 3 napra rá letartóztatott és csak kihallgatásomkor tudtam meg, hogy Husznál leveleket találtak.

— Irt Husznak vagy másnak Antwerpenből?

— Nem irtam senkinek. Husznak éppen nem, mert ő haragudott rám és elutazásom előtt nem is bucsuztam el tőle.

— Mikor Antwerpenből hazajött, még mindig rossz viszonyban volt Husz Ábrahámmal?

— Nem is beszéltem vele, mert elfogtak a esendőrök.

Következett azon tanuknak kihallgatása, akik a Husznál talált levelekről állítólag tudtak.

Első tanu Fischer Ignác. Darvay Sándor románul tolmácsolja.

— Huszt ismerte-e?

— Igen, mellette laktam.

— Tud-e arról, hogy Husz külföldről postacsomagot kapott?

— Nem tudok semmit.

— Tud-e arról, hogy testvére, Fischer Lázár Antwerpenben volt.

kosság. A súlyosan sebesült fiatal embert eszméletlenül vitték le a vonatról s beszálították a kórházba. Sebesülése súlyos, de nem életveszélyes.

Hirek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Kifosztott pénztár.

Tolvaj az üzletben.

— február 22.

(Saját tudósítónktól.) Lenke Lajos hetes a hűtlen eselések kategóriájába tartozik. Nem igen bírja sokáig egy helyen anélkül, hogy valami a kezéhez ne ragadjon. Lenke Lajos legutóbb Kovács László Wesselényi-utcai fűszerkereskedőnél szolgált. Egyideig becsülettel teljesítette kötelességét, de aztán a legelső alkalommal itt is csak a bűn ujjára tévedt.

Tegnap gazdája pár pillanatra magára hagyta hetesét az üzletben. Ez pedig felhasználta a kínálkozó alkalmat és az áruasztalon elhelyezett pénztárfiókot egy erős rántással kifeszítve alaposan megdözsömálta a pénztár tartalmát. Aztán többféle, könnyen elemelhető bolti cikket magához véve kiszökött az üzletből.

Pár perc múlva visszatért a boltos, ki legnagyobb meglepetéssel látta, hogy a pénztárfiók fel van törve és hetesének nyoma veszett.

Rögtön tisztába volt a helyzettel, felsietett a bünyözöstályra, hol feljelentést tett Lenke Lajos ellen, kit most városszerternyomoznak, de a késő esti órákig még nem bírtak kézrekeríteni.

Hogy mennyit vitt magával a tolvaj hetes, azt még eddig nem lehetett megállapítani, maga a káros sem tudta bemondani, de azt állítja, hogy a kár felülhaladja a 200 koronát.

— **Igazgatói értekezletek.** A hivatalos lap mai száma közli gróf Apponyi Albert kultuszminiszternek rendeletét, amelyet a tankerületi főigazgatóknak küldött meg. Ebben elrendeli, hogy a főigazgatók tankerületeiben lévő összes igazgatók — a felekezeti középiskolák igazgatóinak lehetőség bevonásával — együttes értekezletre gyűljenek össze, ahol úgy a középiskolai nevelés és tanítás általános, országos érdekü, valamint az illető tankerület sajátos viszonyait közelebbről érintő ügyek és eszmék kerüljenek megbeszélésre.

Utasiija a főigazgatókat, hogy ezentul minden évben, esetleg minden második évben a tankerületekre nézve kedvezőtlenebbnek és legelőnyösebbnek látszó időben két napi tanácskozássra hívják meg a tankerületekbe tartozó középiskolák (gimnáziumok és reáliskolák) összes igazgatóit; az ezen alkalommal megvitatás alá kerülő kérdéseket tételek alakjában tüzzék ki és az igazgatói értekezletet megelőzőleg minden igazgatóval a szükséges előzetes tájékozáscéljából oly időben közölik, hogy azok előzőleg a tanári testületek által is letárgyalhatók legyenek. Az igazgatói értekezletek minden alkalommal a főigazgató által kijelölendő más-más helyen tartandók meg és az ottani tanügyi intézmények meglátogatásával kötenődök össze. A főigazgatók megjelenli azokat a tételeket, amelyeket Budapesten a május hó első felében tartandó főigazgatói értekezlet elé terjeszteni kívánnak. Az igazgatói értekezleteknek az lévén a céljuk, hogy tanügyi kérdések felett üdvös eszmecsereit indítsanak, csak tanácskozási jellegűek és azokban általánosan kötelező határozat nem hozható. Más honnan érkező tagjai 50 (ötven) korona általános utisegélyben fognak részesülni.

— **Hajdúvármegye orvosának székfoglalása.** A debreceni kerületi

munkásbaleset biztosító pénztár kebelébe tartoznak a hajdumegyei községek is melyeknek orvosai az illető községekben a pénztár orvosai. A pénztár az orvosoknak tagokként 4 koronát állapított meg és a 10 koronát meghaladó betegsegélyezési díjaknál 20 százalékot. A kerület orvosai tegnap értekezletet tartottak a vármegyei háza tanácstermében, ahol Losonc y Almos főorvos indítványára kimondták, hogy semmiféle procentuális egyezménybe nem mennek bele, hanem tagokként 6 korona díjat követelnek. Ha a pénztár e kívánságukat nem teljesíti, úgy március 15-én megtagadják a pénztárnak a szolgálataikat.

— **Madarász László kilencvenhat éves.** Madarász László, aki a magyar szabadságharcnak egyik fontos tényezője volt, ma lett kilencvenhat éves. Mint a honvédelmi bizottmány tagjára. Kossuth Lajos rábízta a rendőrség igazgatását, hová akkor még a posta- és a távirtdaszolgálat is tartozott. Eitől fogva Kossuth mellett maradt és egyike volt azoknak, akik Debrecenben 1849 április 14 én az uralkodóház detronizációját kimondták. A szabadságharc leverése után Schvájceba, Franciaországba, Angliába, utójjára Amerikába menekült és a többi bujdosóval Jovában telepedett meg, honnan később Missuriba költözött, ahol ma is a szabad természet ölen békeben és nyugalomban tölti napjait. Madarász László apó, aki Madarász József képviselő bátyja, ma is élők emlékében tartja az országos eseményeket, melyek minisztersége alatt történtek. Az amerikai magyarság, mely szeretettel és nagyrabecsúléssel veszi körül a kedves öreg urat, megkérte Madarász apót, írnia meg emlékiratait az akkori ügyekről és vezető emberekről, amit Madarász, aki most is jó egészséggel örvend, mint mondá, az újabb generáció okulására meg is ígért.

— **A nagyerdei körut.** A nagyerdei körut az eredeti terv szerint a sámsoni vasut nagyerdei állomásának helyén indult volna ki, de az állomás felépítése miatt ez a terv elesett és most új kiindulási helyet kell kijelölni, aminek eszközzésére a tanács helyszini szemlét fog tartani a napokban.

— **Szabadságolás a hadseregben.** A közös hadügyminiszterium elrendelte, hogy a magyar korona területén állomásozó hadtestparancsnokságok a gyalogos- és vadászcsapatainak tartalékállományát a szabadságolt és 1908 április elsőjére behívandó ujoncokból szerezzék be. Ha meg ezen intézkedés mellett is az említett csapatteknél a létszámban fölösleg mutatkoznék, úgy részben vagy egészben szabadságolándók az 1906-ban tényleges szolgálatra behivattnak. Esetleg 1908 április hava után szabadságolándók azok is, akik 1905-ben soroztattak s két évet már leszolgáltak. Vagyis 1908 április 1-én a csapatteknél nem lehet a létszámban fölösleg.

— **A debreceni gazdasági egyesület t. tagjait felkérem,** hogy a Horstein Nandor ur által folyó 23-án, vasárnap délután 10 órakor, a Városház nagytanácstermébe, a dohánytermelők érdekében összehívott értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Debrecen, 1908. február 21. Riekl Antal elnök.

— **Zong Janos nyilatkozata.** Zong Janos, a ref. presbytériumnak érdemes tagja a következő nyilatkozatot küldte be lapunkhoz: A Debreczeni Reggeli Ujság febr. 19. számában „Zsándár szellem” címmel egy becsületsértő cikket közölt le. Az író — hihetőleg szegény értekezésben — nevét nem írta alá. Ennél fogva, hogy a nagy közönség, no meg én is megtudhassuk a szeré-

nyen szegénykezőnek nevét, vegye tudomásul cikkiró, hogy ellene a sajtópert megindítottam. Debrecenben, 1908. február 21. Zong János, presbiter.

— **A Szent-László dalegylet** március 1-én, farsang utolsó vasárnapján tartja az Arany Bika dísztermében ez évi első dalestélyét, amelyre a meghívókat a rendezőség szétküldte. Ez uton felszólítja azokat, akik még nem kapták meg meghívójukat és a dalestélyen óhajtanak megjelenni, sziveskedjenek azért Kovács Károly egyleti kar-nagyhoz a kath. fiu iskolába fordulni. Jegyek pedig Kontsek Kornél, Pintér Gusztáv, Linoleum áruház (Piac-utca 49.) és Jakab István (Csapo-utca) urak üzletében válthatók. Páholy előjegyzések már csak mérsékelt számban kizárólag Pintér Gusztáv ur üzletében (Főtér, nagytözsde mellett) eszközölhetők. A hölgyek kéretnek az estélyre minél egyszerűbb öltözékben megjelenni.

— **Husz Abraham kollégája.** A debreceni törvényszéken most folyó tárgyalás alkalmából rendkívül sok máramarosi zsidó érkezett Debrecenbe. Ezek egyrésze kéregetésből tartja fenn magát, egyébb foglalkozásuk nem lévén, minthogy érdeklődnek hitsorsosainak nagy pöre iránt. Tegnap is tetten ért a rendőrség egy Lengyel Sámuel nevű ilyen alakot, kinél több mint harminc forint összekoldult pénzt találtak. A rendőrség illetőségi helyére toloncolja. Érdekes, hogy ez az alak sokak előtt azzal dicsekedett, hogy ő vigasztalta Husz Abrahamot utolsó perceiben ami természetesen tökéletes hazugság.

— **Szives tudomására** hozom a nagyérdemű közönségnek az „Angol Királynő” átvétele alkalmával, hogy azt a mai kor igényeinek megfelelően teljesen modernül újonnan berendeztem. Ugy a kávéházat, szállodát, valamint az éttermet. Naponta zeneestély. Színház után állandóan friss ételekről és italokról gondoskodom. Étermemben elsőrendű francia és magyar konyha. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem, tisztelettel az „Angol Királynő” szálloda bérlője Kaszás János.

— **Gyengélkedők,** a fejlődésben vagy tanulásnál visszamaradt gyermekek, vérszegények, bágyadtak és idegesek, kimerültek, könnyen hevülékeny és fiatalon kimerült felnőttek nagy eredménnyel használják erősitőt a dr. Hommel-fele Haematogent. Az étvágy megjön, a szellemi és testi erő gyorsan emelkedik és az idegrendszer erősödik. Kérje tehát mindenki kifejezetten a valódi dr. Hommel-fele Haematogent és ne vezettesse magát félre az utáztatoktól. — Kapható a gyógytárakban.

— **Gyanus zálogjegy.** Tegnap Kelemen Márton kereskedősegéd egy zálogjegyet szolgáltatott be a rendőrségnek. E óadása szerint egy elötte ismeretlen fiatalember kínálta megvételre a zálogcédulát, mely az 1429. számot viselte. Mikor azonban a zálogcédula eredetéről kezdett tudakozódni a fiatalember nagy zavarba jött és riadtan elszaladt. hátrahagyva a zálogcédulát, melyet gyanus lévén a dolog, Kelemen Márton beszolgáltatott a rendőrségnek.

— **Az ismeretlen tettes.** A rendőri jegyzőkönyvekben előnyösen ismert „ismeretlen tettes” járt tegnap Lakai Sándorné Kar utca 20. szám alatti lakásán honnan egy értékes szoknyát lopott el.

— **Az alkoholista halála.** Mindenkitől elhagyatva halt meg tegnap Kecay Mihály 56 éves napszamos. A szerencsétlen ember az alkohol áldozata s halálát az alkohol mérgezés okozta. Tegnap erősen bepálinkázva haladt a Kossuth-utcán, hol eszméletlenül esett össze. Be-

szállították a kózházba, de segíteni már nem tudtak rajta, a pálinka irgalmatlanul megölte,

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Csordás Sándor ref. 32 éves, özvegy Török Imréné, ref. 59 éves, Szabó Márta ref. 10 hónapos, Huszár Lajos róm. kath. 29 napos.

— **Közönetnyilvánítás.** Mindazon ösmerősök, kik feledhetetlen jó férjemnek temetésén megjelentek és ezzel fájdalommat enyhíteni kegyesek voltak, fogadják hálás köszönetemet. Özvegy Lamprecht Frigyesné.

A bombák birodalmából.

Az orosz forradalmárok.

Táviratok.

Pétervár, február 21.

A rendőrségnek sikerült a forradalmi párt repülő harc szervezeteinek tizenkét tagját elfogni. — Két embert Nikolajevics Miklós nagyherceg palotája előtt tartóztattak le és ebből azt következtetik, hogy merényletet akartak intézni a nagyherceg élete ellen.

Az egyik férfi, a másik nő. Az előbbinél egy bádogedényben öt font dinamit volt, az utóbbi pedig karmantujában nagymennyiségű robbantószeret rejtegetett.

A rendőrség átkutatta a palotával szomszédos házakat, miközben egy magasállású személyiségek neveit magában foglaló lajstromra akadtak, akiket a forradalmárok halálra ítélték.

Berlin, február 21.

Varsóból jelentik: Lublinban elfogták azokat a rablókat, kik nemrég egy postakocsit kiraboltak és az azt kísérő legényeket meggyilkolták. Egy biztosítási ügyök, egy kovács, egy vasúti műszerész és egy szabó van közöttük, valamennyien osztrák elatvalók. A rablott pénz egy részét náluk megtalálták.

London, február 21.

Odesszából jelentik: Tolmaev tábornok, kit nemrég odesszai kormányzóvá és prefektussá neveztek ki, tegnap másodszer is magához hívatta a zsidó rabbinusokat és komolyan intette őket, hogy használják fel minden morális befolyásukat arra, hogy községeknek fiatal férfitagjait a forradalmi és tintott politikai egyesületekben való részvételtől visszatartsák. Maguknak a rabbinusoknak a tábornok elismerését fejezte ki ama mindenkor korrekt és lojális magatartásért, melyet a cárral és a hazával szemben tanúsítanak.

Távirat és telefon.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, február 21. A képviselőház mai ülésének végén Lengyel Zoltán beszéde után Bozóky Árpád beszélt, aki kijelentette, hogy nem fogadja el a revízióról szóló javaslatot.

Az aradi cigánygyerekek.

Arad, február 21. Andrássy Gyula gróf. belügyminiszter ma intézkedett, hogy az Aradon elfogott cigánycsaládtól elvett 15 gyermeket, kiket a gyermekmenhelyen helyeztek el, adják vissza szüleiknek.

Aki három párbajt vív egymásután.

Tata, február 21. Érdemes párbaj történt ma Tatán. Köröndi Lajos ügyvéd kasszinói összeszólalkozásból kifolyólag Herceg Géza hadnaggyal, Poczé Jenő ügyvéddel és Balázs Antal tiszviselővel kardpárbajt vívott. A 3 kardpárbajt egymásután vívta meg Köröndi, aki sértetlen maradt, míg ellenben mindhárom ellenfele súlyosan megsérült.

Egy fonógyár lángokban.

Brünn, február 21. Mint tudósítónkjelenti, a brünni fonógyár ma kigyuladt és leégett. A kár meghaladja a fél millió koronát.

Közgazdaság.

Áru- és értéktőzsde.

— február 21. —

Budapesti gabonátőzsde.

Nyugodt, változatlan árak mellett elkelt (50 kilogrammonként) 8000 mm. buza. Rozs, zab, tengeri nyugodt változatlan.

A határidőüzlet.

A határidőüzlet helyi realizálásokra 8-10 fillérrel olcsóbban zárult. A forgalom mérsékelten maradt.

Az árak 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza áprilisra 1908	1165	1157-1156
Buza októberre	1006	1004-1002
Rozs áprilisra	1006	1004-1002
Rozs októberre	873	871-868
Zab októberre	—	—
Zab áprilisra	774	773-774
Tengeri májusra 1908.	667	662-663

Budapesti értéktőzsde.

A mai előződe magasabb külföldi jegyzésekre és a pénzpiac kedvezőbb alakulására szilárd irányzattal folyt le, különösen a két hitelrészvény és államvadásut javult. A forgalom megélemlült.

Csarnok.

Asszony-szerelem.

A „Debreczen” eredeti regénye.

(Folyt.)

24

A legapróbb szedőgyerekek megnagyosították, a szerkesztője pedig így szól hozzá, hogy: hallja maga... maga ize. A szerkesztő ur ifjabb korában kereskedősegéd volt; de megunt a pudlit, mert rokonságban érezte magát a muzsával, mint ő ezt kifejezte. Úgyes volt és szemtelen, hja, de a lángelme nem mindig a szerénységnek kezdődik, vélte szinte ő.

Kapaszkodott: hát az élet ilyen. Helyesen ugyan egy sort sen tudott leírni, de hát arra valók az ő 15-20 forinttal fizetett „fizetett rajongói és tisztelői”, hogy azt a nyomorult munkát, a mi papírra vetését jelenti a dolgoknak, formába öntsék és olvashatóvá tegyék a szerkesztő ur eszméit.

Ilvérnek szerencséje volt.

Abban az időben, mikor ő lépett frigyre a muzsával, az általánosságban vett irodalom egygyé vált az ujságirodalommal. A napisajtó erőben és hatalomban szélesen kiterjeszkedett s az irodalom voltaképpen csak egy ága ma is a mindennapos ujságnak, egy rovat és semmi egyéb. Az irodalom nem az ujdonságoknál kezdődik, de a napi sajtó tárcarovatában sem. Az alkotmány és közjog ma mindenkié és a napisajtó erejét és elterjedtségét csakis a negyvennyolcadiki vívmányok-

nak köszönheti. A sajtó szabad lön, a szolgaság megszűnt és mindenkinek joga lett érdeklődni az ugynevezett „országos dolgok” iránt.

A földturó paraszt, aki eddig csak korbácsot kapott, felemelkedett addig, hogy joga és alkalmá támadt tudomást venni az ő hazájának jelen állapotáról és az esetleges sorsáról.

Frankenburg és Vachott még szerkeszthettek irodalmi heti ujságokat, melyeket az egész országban olvastak, a sajtó hivatása alig terjedt egyébre, mint a vidéki bálók és áridók regisztrálására, kedves poéták verseinek és novelláinak közlésére.

A napisajtó aztán mindent magába foglalt. S eldöntetlen a kérdés, vajjon hasznára, avagy kárára történt-e ez a szorosán vett irodalomnak. Némelyek már érezni vélik a napisajtó tulengedésének hátrányait, mások viszont csak így látják az irodalom igazi jövőjét. Az íróknak akkor mindenestre jobb dolguk volt. Az író a tollából él, akkor elhittük ezt, mert 20-25 forintot kapott egy középszerű ember is a munkájáért, amiért, ma 5-10 forintot kaphat.

A Petőfi verseit aranyával akarta honorálni a Honderű, Petőfi, mint ezt mindnyájan tudjuk, visszautasította ezt az ajánlatot. Jele ez annak, hogy bár ő világeletemben szegény volt, az aranyokra még sem volt annyira ráutalva, hogy ennek okáért szegre akaszsa az elveit. Petőfit sokat bántotta ez az ujság és mikor a költő csillaga emelkedőfélben volt, úgy vélt békejobbot nyújtani, hogy egy tisztes honoráriumot ajánlott. De Petőfi nem bocsátott meg.

A Petőfiék ma elképzelhetetlenek, de biztosan gondoljuk, hogy ha véletlenül valaki annak születnék, nem élhetne meg tisztán a versírásból, mint ő tette.

És hová lett az a régi kedélyes élet, hová lettek azok a telivér bohémerek, akikről az irodalom egykor nevezetes volt! Itt jár köztünk egy-egy régibb ember, egy-egy vén varju szomorun és megtépázva. A fiatalok már nem ismerik, a régiek pedig kihaltak mellőle.

Magánosan, vénen, kedvetlenül járják az életet. Egyenkint kidőlnek, egy kissé megsiratjuk aztán elfelejtjük őket, mert mi már nem ismertük a régi lantot s nem hallottuk annak hangjait. Az irodalom üzlet lön, hasonló a fakeskedéshez, a kedély és a gondatlanság helyén a komor élni tudás és az élni lehetőség helyezkedett el a lélekben. Bajok és gondok, a vidám percek ünnepnapokká lőnek.

És siratjuk a kort, mikor az írók a Csiban idogáltak a jó borocskát és a szemük mosolygott.

Ilvér Tamás lassan összeismerkedett azokkal az emberekkel, akik a jelen szemében számottevőkként szerepeltek. Eljárt hozzájuk a kávéházba, megitta pikkolóját és eszöndesen hallgatott. A zsurnalisztika kávéházi életet él, itt lapot olvas, nagyokat ásít és nézi, hogyan virrad körülötte.

Ilvért is észrevették itt, néha szól, de okosan, egy párszor merész szónoklatokat tartott a satnyuló irodalom felől — s egy késő októbervégi éjszakán egy vén szerkesztője egy jönevű hetilapnak előfigyelt abból a fülkéből, ahol bóbiskolni szokott — és valamiképpen megtetszett neki Ilvér Tamás.

Másnap szerződtette negyven forinttal az ujságjához és Tamásnak nem kellett többé éjszakákon át fülledt szobában hasábot írni a halpiai rablógylkosságról.

(Folyt. köv.)

Képviselőket

keres petroleum, benzín stb. nagybani és kisinybeni eladására egy nagy petroleum társaság az Osztrák Magyar monarchia nagyobb városaiban. Hitelképes egyének ajánlatai, kik nagy forgalmat képesek elérni: „W. H. 7518” jellegére Rudolf Mosse címre Wien I. Seilerstraße alá küldendő.

Porosz köszén!

Salgótarjáni köszén! Kétszermosott kovácsszén! Állandó raktár házhoz szállítva megrendelhető

Klár Andor

irodájában. Kőszénnagykereskedés!

Miklós-utca 23.

Telefon 445.

Megrendelések waggonszámra pontosan teljesíttetnek.

Budai KIRÁLY keserűviz

elsőrangú hashajtó

kapható minden fűszerkereskedésben. Rendeléseknek eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő forrása

Budapest - Kelenföld.

Telefon 40-84.

Női bajok, aranyér, köszvény,

alhasi bántalmak, ált. vérbőség, májbajok, és tulságos elhízás ellen páratlan hatással bír otthoni használatra az

Erzsébet-só,

mely 1 kg. dobozokban kapható drogériákban, gyógyszerárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. Vidéki rendeléseknek pontosan eleget tesz az

Erzsébet-sósürdő Igazgatósága

Budapest - Kelenföld.

Telefon 40-84.

Szőlőoltványokat

szállít fajtisztaságért jótállva legduzsább választékban a már évek óta elsőnek és megbízhatóbbnak ismert

508

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep; tulajdonos CASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküküllő m.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyóságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Több millió korona

20, 30, 40, 50, 65 évi

törlesztésre **olcsó kamat** mellett kiadatik. Földbirtokra, házra és kezességre. Kölesönök már **500 koronától** kezdve folyósíthatók. — Nagy kamatu kölesönök olcsó kamatu kölesönre konvertáltatnak. Bárkinék szívesen ad felvilágosítást.

Hartstein-Bank üzlet

Telefon 392. Debreczen, Telefon 392.

Piac-utca 83. szám.

1323

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szén-savat

világhírű buziasfürdői szén-savforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szén-savval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosításal készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szén-savművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn. Sürgőcím: Muschong, Buziasfürdő.

Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyi képviselők kerestetnek.

TÓTH GYULA

Debreczen, Piac-utca 20.

Budweizsi és honi gyártmányu porcellán, valamint Meidinger köpeny- és öntött

vaskályhák,

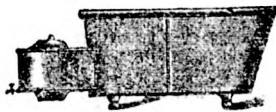
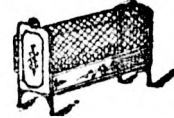
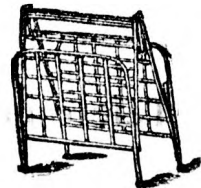
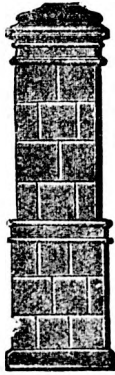
minden szerkezetű vas- és porcellán burkolatu konyhák.

Multiplicator hőfejlesztő konyhabetétek.

Vadászfegyverek és felszerelések, revolverek, hüvelyek és töltények. Lőpor áruda. Ujdonság! Browning rendszerű ismétlőfegyver 190 minta. Pisztolyok.

Szén- és fakosarak, melegvédők, fürdőkádak, vasbutorok, gyermekszékek és kocsik, mosdókészletek, fényezett konyhafelszerelések, gépmangorlók és facsarók gummi átvonattal.

— Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Éljen!

Megtajt ez az átkozott köhögés.

Egger mellpasztilái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. — Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 filér. Fő- és szétküldési raktár: „Nádor“ gyógyszerár Budapest, VI, Váci-körút 17. Kapható Debreczenben Balázs Ödön, L. Kovách Nándor,

Egger mellpasztillá-csakhamar meggyógyított!

Koczián Dezső Mihálovits Jenő, Muraközi László, Radakovits Géza, dr. Rotschnek V. Emil Mauthner Alfréd Tóth Béla gyógyszerészeknél.

HIRDESSÜNK

DEBRECZEN

czimű politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levéllélt tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik. ○ ○ ○

Jókarban levő gázluster megvételre keresztetik május 1-re Cim a kiadóban.

Három szoba, konyha, kamara, kis kerttel együtt, május 1-re kiadó, Kossut-u. 40. szám alatt. 1411

Négy éves szép kis lányomat örökből ohajtánám adni jómódu családnak. Cim a kiadóban.

Uri háznál butorozott utcai szoba dittingvált ur részére március 1-től kiadó. Cim megtudható a kiadóhivatalba. (1372)

Kiadó lakás és udvar a Tóczós-kertben a Wohl Miksa-féle földjével együtt kiadó 1908 május 1-re. Értekezhetni dr. Tervey Tamás ügyvéd tulajdonosnál Piac-u. 73. (1355)

Telefonok, villámhárítók

és villamos csengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását legjutányosabban eszközli debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Földvári L. Kossuth-u. 1. Telefon 168.

3 szobás lakást keresek azonnali beköltözésre. Cim Fenyő, Zugó-utca 6. szám.

Kitűnő korcsma vegyes kereskedéssel, trafikál, mézárzsékkal biha megyei nagyközségben olcsón eladó. Felvilágosítás Gottlieb-nél Debreczen Halköz 4.

Kiadó lakás öt szoba, előszoba fürdőszoba Egmalom-u. 4. sz. (1364)

Eladó nyaraló és nyaralónak való szőlő a nagyerdei köruton. Cim a kiadóban. 1364

Fürdő-kád, jókarban levő, alig használt állapotban eladó. Cim a kiadóban.

Két szobabutor konyha berendezéssel elutazás miatt eladó. Ugyanott a lakás is azonnal átvehető. Péterfia-u. 15.

Irodának, üzletnek, lakásnak kiadó utcai lak Hunyadi-u. 19. (1391)

Utcai**lapelárusítók**

felvétetnek a kiadóhivatalban:
Debreczen, Aranv János-utca 2. sz.

Eladó szőlő. A Boesckay-kertben egy öt nyilas (4000 □ öl) területű, kényelmes, szép nyári lakással ellátott, jó karban levő szőlő eladó. Bővebb felvilágosítás kapható Hajó-u. 8. sz. alatt naponként d. u. 1-2 óra között.

Egy teljesen jó karban levő gramofonmat a hozzávaló lemezekkel együtt, szintén jó karban levő kerékpárral elcserelem. Cim Eötvös-utca 108. szám alatt.

A Mezőgazdasági Bank
mint szövetkezet.

DEBRECZEN, Piac-u. 38. sz. (főposta mellett).

Kölcsönöket

folyósít kezességi jótállás, betáblázás, életbiztosítási kötvény vagy értékpapir

fedezet mellett.

Debreczen 1908 január hó.

Az igazgatóság.

Villamos világítás és erőátvitel.

Fényes világítás a dr. Wolfram lámpákkal. Lakások, kávéházak és vendéglők, üzletek, kirakatok részére. Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek. T. c. megrendelőimnek a Dr. Just Wolfram lámpákat félárban adom. A legjobb hazai gyártmányu Motorok nálam rendelhetők meg. Telefon, szobacsengő bevezetések jutányos áron 802

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az egyesült izzólámpa villamossági r. t. képviselője. Iroda és raktár Piac-u. 77. Telefonsz. 567.

Naponta friss SZIMON-féle

Szultán-keverék
Pörkölt-kávé

1. számú kilója K. 5.—, 2. sz. kl. K. 4.60, 3. számú K. 4.—, 4. számú K. 3.20, 5. számú K. 2.80. Pörkölésre csakis a legkiválóbb és tiszta ízű kávékat használom. Vidéki rendeléseknél csomagolás ingyen; 5 kg. vételénél bérmentve.

Szimon István

főüzlet: BUDAPEST, Váci-körút 12. Fióküzletek: Váci-körút 60., Teréz-körút 23.

Tüzifa eladás.

A székelyhidi uradalomnál 1906—7. vágású elsőrendű cserhasáb tűzifa wagononként (100 q) Apát-kereszturi állomásnál kocsi rakva 130 (egyszázharminc) koronáért eladó.

A vasuti fuvardíj kocsinkint Apátkereszturi állomástól Bihardiószegig kor. 18.74, Gyapolyig 21.74, Paptamásiig 23.74, Biharig 26.74, Nagyváradiig 30.74, Debreczenig 34.74, Szoboszlóiig 39.74. Kabáig 45.74, Püspökladányig 50.74, Karczagig 53.74, Kisujszállásig 58.74, Mezőkeresztesig 37.74, Berettyó-Ujfaluiig 40.74, Bárándig 47.74, Cséffáig 42.74, N.-Szalontáig 45.74, Sarkadig 50.74. Gyuláig 53.74, B.-Csabáig 58.74, Horgosig 85.74, Szabadkáiig 90.74, Zomborig 102.74, Érseklindig 17.74, Érmihályfalváig 22.74, Nyirábrányig 29.74, Vámos-Péresig 29.74, Hajduhadház 39.74, Ujfehértó 45.74, Császárszállás 47.74, Nyiregyháza 47.74.

A rendelések a székelyhidi uradalom számtartó hivatalához intézendők és pedig az összeg előleges megküldése mellett. 1185

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Donogan és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

— Oriási szőnyegraktár. —

Függönyök, ágy- és asztalterítők, linoleum, bőrvásznak, flanel takarók.

Valódi perzsa szőnyegekben óriási választék!

1267

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótetek, csillárok és szerelvények dug váiasztóka. Telefon szám: 568 1063

Aki

olcsón vásárolni,
akar

keresse fel most az

Ott Károly

utóda üzletét KOSSUTH-UTCA, a városház alatt. — Csipkék, szalagok, női pipere és bélésárak, ruhadiszek, kézimunka kellékek, férfi-ínges és nyakendők, virágok, divatpárnák, alsószoknyák, harisnyák és szabókellékek rendkívül olcsó lezárt árak mellett.

Ott Károly u.

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-

ojsásokat, heréléseket. tu-

berkulinozási eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiokat.

Debreczen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.